

NEVOIA DE RECUNOAȘTERE ÎN CADRUL COLECTIVULUI DE ELEVI

Autor:

Prof. dr. Singureanu Nicoleta

Colegiul Economic "Hermes", sector 2, București

Este resimțită mai ales din partea colegilor. Unii elevi simt nevoia unor întâlniri periodice care să le ateste ascendența pe care o dețin printre cei de aceeași vârstă. Acest lucru se poate realiza cel mai ușor provocând autoritatea profesorului; dacă provocarea nu este acceptată, prin contaminare, orice elev va crede că poate sfida autoritatea profesorului, iar clasa va fi scăpată de sub control.

➤ IZOLAREA SOCIALĂ

Unii elevii mai labili psihic simt nevoia acută de a fi doriți și acceptați de către colegii lor; pentru că se integrează mai greu, de obicei sunt marginalizați, ceea ce le provoacă un mimetism exagerat în raport cu comportamentul grupului; în dorința de a fi ca membrii grupului, vor exagera, provocând dificultăți de control profesorului.

➤ COMPORTAMENTUL IMPULSIV

Este caracteristic acelor elevi care par incapabili să anticipeze consecințele actelor lor. Lipsiți de o socializare adecvată, incapabili să -și reprime pornirea de a provoca, acești elevi pot constitui o problemă dificilă pentru profesor.

La concluziile lui Saunders le putem adăuga și pe acelea ale lui Gnagey.

➤ IGNORAREA REGULILOR

Nu presupune neapărat ignorarea lor cu bună știință. Instituirea unui sistem de reguli cere timp și, oricum, întotdeauna va funcționa un sistem formal (mai strict) și unul actual (mai lejer). Regulile actuale (cele care funcționează de fapt) se instituie de multe ori prin „presiunile” pe care elevii le fac asupra profesorului, pentru a vedea în ce măsură acesta renunță la sistemul formal.

➤ CONFLICTE ÎNTRE SISTEMELE OPUSE DE REGULI

Acestea apar atunci când un elev posedă seturi opuse de reguli, deoarece unul poate permite ceea ce altul interzice. De obicei, un elev posedă un set de reguli pentru școală, unul pentru acasă și unul

pentru grupul de prieteni din care face parte. Invariabil mai lejer este cel de acasă. Ciocnirea dintre aceste ierarhii diferite poate genera comportamente deviate dacă profesorul nu observă la timp acest lucru și nu ia măsurile adecvate.

➤ **TRANSFERUL AFECTIV**

Cum aminteam, un comportament nepotrivit în clasă poate fi acceptat acasă sau cu prietenii. Pe lângă transferul de comportamente, elevii pot opera și un transfer afectiv; astfel, antipatia resimțită față de tatăl său, de pildă, poate acționa prin transfer asupra profesorului și prin intermediul lui, asupra școlii, în general. Transferul Afectiv – cu efecte negative în comportament – se produce mai ales când apar probleme în familie: divorț, separarea părinților etc.

Dintre factorii proprii mediului familial care induc un comportament perturbător în clasă, Thurston, Feldhusen și Benning amintesc:

- ✓ regulile tatălui sunt prea lejere, prea stricte sau lipsite de coerență;
- ✓ supravegherea pe care mama o exercită este în cel mai bun caz corectă, dar poate fi și total inadecvată;
- ✓ părinții manifestă, uneori chiar ostilitate față de copii;
- ✓ membrii familiei sunt angrenați în medii socio-profesionale diferite și au prea puține lucruri în comun;
- ✓ părinții nu vorbesc despre copii și despre problemele lor;
- ✓ relațiile soș-soție sunt lipsite de căldură, ori nu sunt relații de egalitate;
- ✓ dezaprobările părinților sunt mult mai numeroase decât încurajările;
- ✓ mamele nu sunt fericite în mediul în care trăiesc;
- ✓ când copii greșesc, sunt pedepsiți; în aceste perioade autocontrolul este mai dificil;
- ✓ pentru a-și masca dezinteresul, părinții preferă să creadă că influența hotărâtoare asupra copiilor lor o au colegii/prietenii;
- ✓ timpul liber al părinților este lipsit de semnificații pozitive;

Valabil și în SUA (unde a avut loc cercetarea) considerăm că ei își păstrează relevanța și pentru situația din România.

➤ **AGRESIVITATEA UMANĂ ÎNNĂSCUTĂ**

Chiar dacă destui reprezentanți ai domeniului științelor socio-umane neagă încă existența ei, noi considerăm că trebuie luată în considerare. Se preferă ipoteza rolului hotărâtor al mediului social în provocarea și potențarea agresivității umane, deoarece adepții acestei teorii mizează pe educație dar uită că fondul genetic al individului îl pregătește pe acesta pentru competiție în lupta pentru supremație. Irenaus Eibl-Eibesfeldt consideră că a recunoaște inerența agresivității umane în raport cu individul nu înseamnă și a accepta ineducabilitatea acesteia. Pe de altă parte, aspecte ale agresivității se resimt în multe dintre cauzele unui comportament indezirabil, așa cum au fost ele amintite mai înainte. Vom ilustra printr-un citat din lucrarea *Agresivitatea umană*: „Spectrul agresivității umane este larg. Omul își poate orienta agresivitatea în mod direct împotriva unui congener, lovindu-l, jignindu-l verbal sau ironizându-l. Agresivitatea umană poate acționa de asemenea indirect, atunci, când adversarul este vorbit de rău sau i se întinde o cursă. Agresivitatea poate fi îndreptată împotriva unui individ sau unui grup, atât în

conflictul ideologic, cât și în cel armat. Tuturor acestor forme le este comun faptul că, cu ajutorul lor, se exercită asupra unui congener sau asupra unui grup de congeneri o presiune care conduce în cele din urmă la îndepărtarea lor sau la supunerea acestora față de cei cu rang înalt sau față de norma grupului”.

➤ **ANXIETATEA**

Aceasta poate genera comportamente inadecvate ca o formă de apărare împotriva unor situații proprii mediului educațional: examinări, situația de a vorbi în fața clasei, de a se ști judecat de colegi.